

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δειτριομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ καταλθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α1.

α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 3) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

- 1) Ο πατέρας του Μαντίθεου έστειλε τον ένα γιο του στον Ελλήσποντο και τον άλλο (τον Μαντίθεο) στον Πόντο.
- 2) Ο Μαντίθεος και ο αδελφός του επέστρεψαν στην Αθήνα πριν την εξόρμηση των δημοκρατικών από το οχυρό της Φυλής στον Πειραιά.
- 3) Σύμφωνα με τον Μαντίθεο όσοι είχαν ζήσει εκτός Αθήνας και δεν μετείχαν στις αντιδημοκρατικές ενέργειες των Τριάκοντα αποκλείονταν από τα δημόσια αξιώματα.

β. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

- 1) «...**μεθισταμένης τῆς πολιτείας**»: Σε ποια πολιτειακή αλλαγή αναφέρεται με τη συγκεκριμένη φράση ο Μαντίθεος; (μονάδες 2)
- 2) «**ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν**»: Σε ποια λέξη του αρχαίου κειμένου αναφέρεται η αντωνυμία «**τούτῳ**»; (μονάδες 2)

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αριστοτέλης, Αθηναίων Πολιτεία §§34.2-3

Στην πραγματεία αυτή ο Αριστοτέλης πραγματεύεται την πολιτειακή ιστορία της αρχαίας Αθήνας. Το κείμενο αναφέρεται στις πολιτειακές εξελίξεις μετά την ήττα της Αθήνας στον Πελοποννησιακό πόλεμο.

Γιατί το επόμενο έτος (το 404), όταν επώνυμος άρχοντας ήταν ο Αλέξιος, νικήθηκαν στη ναυμαχία των Αιγός Ποταμών, με αποτέλεσμα να κυριεύσει ο Λύσανδρος την Αθήνα και να εγκαταστήσει στην εξουσία τους Τριάκοντα με τον εξής τρόπο: Ενώ είχαν συνάψει ειρήνη με τον όρο να εφαρμόσουν το προγονικό τους πολίτευμα, οι δημοκρατικοί προσπαθούσαν να σώσουν τη δημοκρατία, ενώ όσοι από τους ευγενείς ήταν μέλη των πολιτικών οργανώσεων καθώς και οι φυγάδες που είχαν επιστρέψει μετά την ειρήνη, επιθυμούσαν να εγκατασταθεί ολιγαρχία. Όσοι δεν μετείχαν σε καμιά οργάνωση και ως προς τα άλλα ανήκαν στην τάξη των ευγενών, επιζητούσαν να εφαρμοστεί το προγονικό πολίτευμα. Μεταξύ αυτών ήταν ο Αρχίνος, ο Άνυτος, ο Κλειτοφών, ο Φορμίσιος και πολλοί άλλοι και πρώτος-πρώτος ανάμεσά τους ο Θηραμένης. Όταν, όμως, ο Λύσανδρος πήρε το μέρος των ολιγαρχικών, τρομοκρατημένος ο λαός αναγκάστηκε να σηκώσει το χέρι του υπέρ της ολιγαρχίας. Το σχετικό ψήφισμα το συνέταξε ο Δρακοντίδης από την Αφίδα.

Μτφρ. Α. Παναγόπουλος

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **φορεσιά, μετάσταση, ικέτης, φαντασία, σκέψη.**

Μονάδες 10

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατά Άγοράτου ένδειξιν §§8-10

(έκδ. του Albin, U. Φλωρεντία: Sansoni, 1955)

Ο κατήγορος υποστηρίζει σε λόγο που εκφωνεί στην Ηλιαία ότι ο Αγόρατος, εξυπηρετώντας τα σχέδια των Τριάκοντα, προκάλεσε τη θανάτωση του εξαδέλφου του, του Διονυσόδωρου, και άλλων δημοκρατικών στρατηγών. Εδώ αναφέρεται στα γεγονότα πριν την τελική παράδοση της Αθήνας και τις διαπραγματεύσεις με τους Σπαρτιάτες.

Ὅτε γὰρ ἡ πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρήνης ἐγένετο καὶ οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἦκοντες ἔλεγον, **ἐφ' οἷς ἔτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιῆσθαι Λακεδαιμόνιοι**, εἰ κατασκαφεῖ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν ἐπὶ δέκα στάδια ἑκατέρου, τότε ὑμεῖς τε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἠνέσχεσθε ἀκούσαντες περὶ τῶν τειχῶν τῆς κατασκαφῆς, Κλεοφῶν τε ὑπὲρ ὑμῶν πάντων ἀναστάς ἀντεῖπεν **ὡς οὐδενὶ τρόπῳ οἷόν τε εἶη ποιεῖν ταῦτα**. Μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης, ἐπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, ἀναστάς λέγει ὅτι, ἐὰν αὐτὸν ἔλησθε περὶ τῆς εἰρήνης πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ποιήσιν ὥστε μήτε τῶν τειχῶν διελεῖν μήτε ἄλλο τὴν πόλιν ἐλαττώσαι μηδέν· οἷοιτο δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμονίων τῇ πόλει εὐρήσεσθαι. Πεισθέντες δὲ ὑμεῖς εἴλεσθε ἐκεῖνον πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προτέρῳ ἔτει στρατηγὸν χειροτονηθέντα ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομίζοντες εὖνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ.

οἷόν τ' ἔστι: εἶναι δυνατόν

τὸ πλήθος τὸ ὑμετέρον: τὸ δημοκρατικὸ σας πολίτευμα

διελεῖν <διαιρῶ>: κατεδαφίζω

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης ... τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ**».

Μονάδες 20

Γ4.

α. «**τῶν τειχῶν, πάντων, τῷ πλήθει, τὴν πόλιν, πρεσβευτὴν, εὖνουν**»: Να προσδιορίσετε τὴν κύρια συντακτικὴ λειτουργία τῶν υπογραμμισμένων λέξεων τοῦ κειμένου.

τῶν τειχῶν: εἶναι ΣΤΟ

πάντων: εἶναι ΣΤΟ

τῷ πλήθει: εἶναι ΣΤΟ

τὴν πόλιν: εἶναι ΣΤΟ

πρεσβευτὴν: εἶναι ΣΤΟ

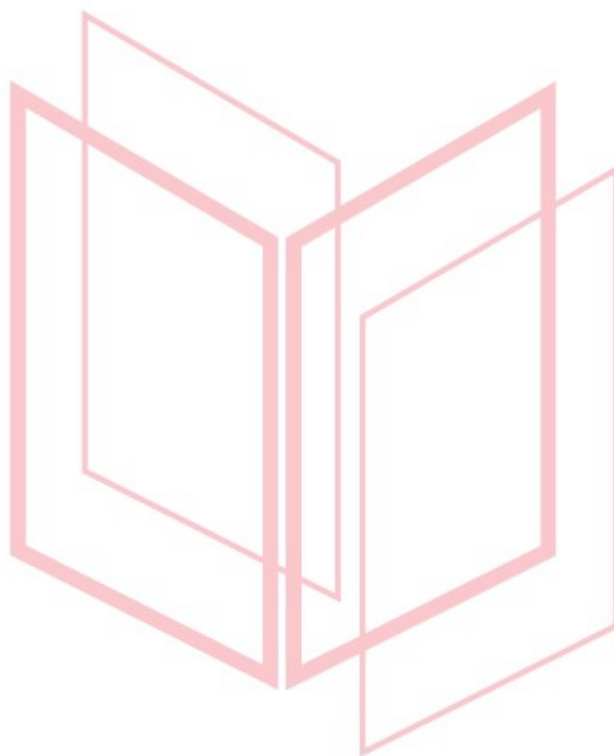
εὖνουν: εἶναι ΣΤΟ

(μονάδες 6)

15907

β. «έφ' οἷς ἔτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιῆσθαι Λακεδαιμόνιοι», «ὡς οὐδενὶ τρόπῳ οἷόν τε εἶη ποιεῖν ταῦτα»: Να αναγνωρίσετε τη συντακτικὴ λειτουργία των δύο προτάσεων και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς τους. (μονάδες 4)

Μονάδες 10

αἰμιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

15907-Λύση

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

A1.

α.

- 1) – Λ: Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε
- 2) – Σ: ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις
- 3) – Σ: οὐτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας

β.

- 1) Ο Μαντίθεος αναφέρεται στη μεταβολή του δημοκρατικού πολιτεύματος σε ολιγαρχικό με την εγκαθίδρυση των Τριάκοντα.
- 2) Η αντωνυμία «**τούτω**» αναφέρεται στο *σανίδιον* (ἐκ τοῦ *σανιδίου*).

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ἀριστοτέλης, Ἀθηναίων Πολιτεία §§34.2-3

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο αναφέρεται στη βίαιη μεταβολή του δημοκρατικού πολιτεύματος για την οποία κάνει αναφορά ο Μαντίθεος στον λόγο του. Δίνεται, έτσι, η ευκαιρία για εμβάθυνση στο συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός.

B4. συμφορᾶς, μεθισταμένης/καταστάσης, ἀφιγμένους, φαίνονται, σκοπεῖν

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Κατὰ Ἀγοράτου ἐνδείξεως §§8-10

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Ὄταν δηλαδή συγκλήθηκε ἡ πρώτη συνέλευση τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου γιὰ νὰ συζητήσετε γιὰ τὴν (ἐπικείμενη) εἰρήνη καὶ οἱ πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων ἔλεγαν με τοὺς ὅρους οἱ Λακεδαιμόνιοι ἦταν ἐτοιμοὶ νὰ συνάψουν τὴν εἰρήνη, ἀν πρῶτα ἀπὸ τὰ μακρὰ τεῖχη γκρεμίσετε δέκα στάδια ἀπ' τὸ καθένα ἀπὸ τὰ δύο, τότε καὶ εσεῖς δε συμφωνήσατε μόνις ἀκούσατε γιὰ τὸ γκρέμισμα τῶν τειχῶν καὶ ὁ Κλεοφῶνας, ἀφοῦ σηκώθηκε στὸ βῆμα γιὰ λογαριασμό ὅλων σας, ἀντέδρασε λέγοντας ὅτι με κανένα τρόπο δὲν θὰ ἦταν δυνατόν νὰ

Ὄταν ἐγίνε ἡ πρώτη Συνέλευση γιὰ τὸ ζήτημα τῆς εἰρήνης καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν Λακεδαιμονίων δήλωσαν τοὺς ὅρους με τοὺς ὁποίους οἱ Λακεδαιμόνιοι ἦταν προετοιμασμένοι νὰ συνάψουν εἰρήνη - ὑπὸ τὸν ὅρο δηλαδή ὅτι τὰ Μακρὰ Τείχη θὰ κατεδαφίζονταν σὲ ἑκτασὴ δέκα σταδίων τὸ καθένα, ἀρνηθήκατε τότε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νὰ δώσετε τὴν συγκατάθεσὴ σας σὲ ὅ,τι ἀκούσατε σχετικὰ με τὴν κατεδάφιση τῶν τειχῶν καὶ τότε ὁ Κλεοφῶν σηκώθηκε καὶ διαμαρτυρήθηκε ἐξ ὀνόματος ὅλων σας ὅτι σὲ καμία περίπτωση δὲν μποροῦσε νὰ γίνε

15907-Λύση

κάνετε αυτά. Μετά από αυτά ο Θηραμένης, υπονομευτής του δημοκρατικού πολιτεύματος, πήρε το λόγο και είπε ότι, αν τον εκλέξετε πρεσβευτή με απεριόριστες αρμοδιότητες για την ειρήνη, θα συντελέσει ώστε να μη γκρεμίσετε κανένα τμήμα των τειχών και η πόλη να μην υποστεί καμιά άλλη ταπείνωση· πίστευε μάλιστα ότι θα πετύχαινε και κάποιο άλλο αγαθό για την πόλη από τους Λακεδαιμόνιους. Κι αφού εσείς πέσατε στην παγίδα, τον εκλέξατε στρατηγό με απεριόριστες αρμοδιότητες, αυτόν που μόλις την προηγούμενη χρονιά, καθώς είχε κληρωθεί στρατηγός, τον αποδοκιμάσατε (εμποδίσσατε να αναλάβει τη στρατηγεία), γιατί ξέρατε ότι δεν είναι φίλος του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης, 2003.

αυτό το πράγμα. Μετά από αυτά σηκώθηκε και ο Θηραμένης, ο οποίος συνωμοτούσε εναντίον της δημοκρατίας σας και είπε ότι, αν τον διορίζατε πρεσβευτή για την ειρήνη με απόλυτη εξουσία, θα κανονίσει να μην γίνει ούτε κατεδάφιση των τειχών ούτε άλλη υποβάθμιση της πόλης· και ότι πίστευε πως θα επινοούσε κάτι για να πάρει από τους Λακεδαιμόνιους κάτι καλύτερο για την πόλη. Αφού σας έπεισε, τον διορίσατε πρεσβευτή με απόλυτη εξουσία, τον άνθρωπο που τον προηγούμενο χρόνο μετά την εκλογή του σε στρατηγό, τον είχατε απορρίψει μετά από εξονυχιστικό έλεγχο, επειδή τον κρίνατε ως δυσμενή στη δημοκρατία σας.

Μτφρ. W.R.M. Lamb. 1930. Διασκευή από τα αγγλικά στα νέα ελληνικά.

Γ4.

α.

τῶν τειχῶν: είναι ετερόπλωτος προσδιορισμός (γενική αντικειμενική) στο κατασκαφῆς.

πάντων: είναι κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ὑμῶν.

τῷ πλήθει: είναι αντικείμενο στη μετοχή ἐπιβουλεύων.

τὴν πόλιν: είναι αντικείμενο στο ἀπαρέμφατο ἐλαττώσαι.

πρεσβευτήν: είναι κατηγορούμενο στο αντικείμενο ἐκεῖνον (ἀπό το εἴλεσθε).

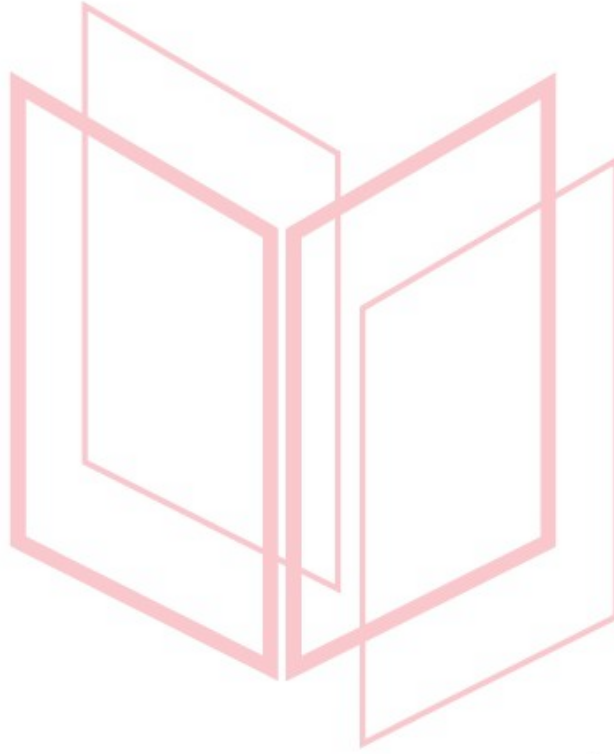
εὔνουν: είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο του εἶναι (ενν. ἐκεῖνον).

β.

ἐφ' οἷς ἔτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι Λακεδαιμόνιοι: Η δευτερεύουσα (ονοματική) πρόταση είναι αντικείμενο στο ἔλεγον (πλάγια ερώτηση) και εκφέρεται με ευκτική πлагίου λόγου, επειδή το ρήμα εξάρτησης είναι ιστορικού χρόνου (παρατατικός).

15907-Λύση

ὡς οὐδενὶ τρόπῳ οἷόν τε εἶη ποιεῖν ταῦτα: Η δευτερεύουσα (ονοματική) πρόταση είναι αντικείμενο στο *ἀντεῖπεν* (ειδική πρόταση) και εκφέρεται με ευκτική πλαγίου λόγου, επειδή το ρήμα εξάρτησης είναι ιστορικού χρόνου (αόριστος).

αἰμιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

15922

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δειτρησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ καταλθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος και ο αδερφός του επέστρεψαν από τον Πόντο στην Αθήνα πριν από την κατεδάφιση των τειχών.
2. Ο Μαντίθεος και ο αδερφός του επέστρεψαν στην Αθήνα πέντε μέρες πριν επιστρέψουν από την εξορία στον Πειραιά οι δημοκρατικοί από τη Φυλή.
3. Οι διαφωνίες μεταξύ των Τριάκοντα είχαν κορυφωθεί την περίοδο επιστροφής του Μαντίθεου στην Αθήνα.
4. Ο Μαντίθεος στον λόγο του αμφισβητεί την εγκυρότητα του σανιδίου.
5. Σύμφωνα με τον Μαντίθεο, ο κατάλογος των ιππέων που παρέδωσαν οι φύλαρχοι με την αποκατάσταση της δημοκρατίας, δεν είναι η πιο αξιόπιστη απόδειξη.

Μονάδες 10

15922

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντας Έλληνικά Βιβλ. 2, κεφ. 4, §§13-14

Πριν από τη μάχη που οδήγησε στην ήττα των τριάκοντα και των συμμάχων τους και στη σταδιακή αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Αθήνα, ο Ξενοφώντας παραθέτει τον λόγο του Θρασύβουλου, του αρχηγού των δημοκρατικών.

«Θυμηθήτε, πολίτες —κι όσοι δεν το ξέρετε, μάθετέ το— ότι στο δεξιό εκείνων που πλησιάζουν βρίσκονται αυτοί που εδώ και τέσσερις μέρες νικήσατε και πήρατε στο κυνήγι. Στο άκρο αριστερό τους πάλι είναι οι ίδιοι οι Τριάντα —αυτοί που δίχως σε τίποτα νάχουμε φταίξει μας εξόριζαν από την πόλη, μας έδιωχναν από τα σπίτια μας κ' έκαναν προγραφές των αγαπημένων μας. Να όμως που τώρα τους έλαχε κάτι που αυτοί ποτέ δεν περίμεναν, ενώ εμείς πάντα το ευχόμασταν— τους αντικρύζουμε με τα όπλα στα χέρια! Κάποτε μας έπιαναν την ώρα που τρώγαμε, την ώρα που κοιμόμασταν, την ώρα που ήμασταν στην Αγορά· άλλοι εξοριστήκαμε όχι μόνο αναίτια, αλλά δίχως να βρισκόμαστε καν στην πόλη. Γι' αυτό κ' οι θεοί παίρνουν τώρα φανερά το μέρος μας: μέσα στην καλοκαιρία προκαλούνε θύελλα την ώρα που μας συμφέρει· όταν κάνουμε επιχείρηση, λίγοι εμείς εναντίον πολλών εχθρών, θριαμβεύουμε χάρη στην εύνοιά τους.»

Μτφρ. Ρ. Ρούφος

B4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο επίθετο** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **πατήρ, συμφορᾶς, καθαιρουμένων, μεταδιδόναι, αναπράξητε.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§5-7

(έκδ. του Albin, U. Φλωρεντία: Sansoni, 1955)

Ο ρήτορας Λυσίας κατηγορεί τον Ερατοσθένη, έναν από τους Τριάκοντα Τυράννους, ότι προκάλεσε τον φόνο του αδελφού του, του Πολέμαρχου. Ο λόγος εκφωνήθηκε το 403 π.Χ. από τον ίδιο τον ρήτορα.

Ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα πονηροὶ [μὲν] καὶ συκοφάνται ὄντες εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ'

15922

ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι, [καὶ] τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὡς ἐγὼ περὶ τῶν ἑμαυτοῦ πρῶτον εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνησαί μιν πειράσομαι. Θέοις γὰρ καὶ Πείσων ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι: καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι τὴν ἀρχὴν <δὲ> δεῖσθαι χρημάτων. Καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἔπειθον· ἀποκτινύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἠγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς οὐ χρημάτων ἕνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεποικότες.

εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν: κατέλαβαν τὴν ἐξουσίαν

ἀχθομαί τινι: στενοχωριέμαι, δυσανασχέτω με κάποιον/κάτι

πάντως: τελείως, εντελῶς

ἀποκτινύναι <ἀποκτινύμι>: φονεύω

ὥσπερ (πεποικότες): λες καὶ εἶχαν κάνει

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στὴ Νέα Ἑλληνικὴ τὸ ἀπόσπασμα: «Ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα ... τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε τὴν κύρια συντακτικὴ λειτουργία τῶν υπογραμμισμένων αντωνυμιῶν τοῦ κειμένου: τοιαῦτα, τινες, αὐτοῖς, ταῦτα, τῶν ἄλλων. (μονάδες 5)

β. «ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι»: Να αναγνωρίσετε τὴν παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς (μονάδες 2) καὶ νὰ αιτιολογήσετε τὴν ἐκφορὰ τῆς, ἐρμηνεύοντας καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ ἐπιδιώκει ὁ ῥήτορας με τὴν ἐπιλογή τῆς συγκεκριμένης ἐγκλίσεως (μονάδες 3).

Μονάδες 10

15922-Λύση

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

A1.

1. – Λ : καὶ οὔτε τῶν τευχῶν καθαιρουμένων <έπεδημοῦμεν>
2. – Σ: ἀλλ' ἦλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις
3. – Σ: ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον
4. – Σ: Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὐήθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσὶν
5. – Λ: Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ξενοφῶντος Ἑλληνικά Βιβλ. 2, κεφ. 4 §§13-14

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο αναφέρεται στις κακουχίες που βίωσαν ὅσοι Αθηναῖοι πολῖτες δεν συμμετείχαν στις βιαιότητες των τριάκοντα, στις οποίες κάνει αναφορά και ο Μαντίθεος στον λόγο του. Δίνεται, έτσι, ἡ ευκαιρία για ἐμβάθυνση στο συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός.

B4. πατρικός, πατροπαράδοτος, πατρογονικός – φορητός, ανυπόφορος, εύφορος – αιρετός, προαιρετικός, εξαιρετικός – προδοτικός, μεταδοτικός, ανέκδοτος – πρακτικός, πραγματικός, πολυπράγμων

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§5-7

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Ὅταν πήραν την εξουσία οι Τριάντα, αυτοί οι πανούργοι και συκοφάντες, διακήρυξαν ὅτι ἦταν απαραίτητο να ἐκκαθαρίσουν την πόλη ἀπὸ τα ἐπικίνδυνα στοιχεία, και ἔτσι να οδηγηθῶν οι πολῖτες σε μια φρόνιμη και ἐνάρετη ζωή. Μολονότι ὁμως ὑπόσχονταν κάτι τέτοια, τίποτε ἀπ' αὐτά δεν ἐπιχειροῦσαν να πραγματοποιήσουν, ὅπως θα προσπαθῆσω να σας θυμίσω και

Ὅταν ὁμως κατέλαβαν την εξουσία οι τριάντα τύραννοι, μοχθηροὶ και συκοφάντες, που διακήρυτταν ὅτι πρέπει να καθαρῖσουν την πόλη ἀπὸ τους ἀδίκους και να στρέψουν τους ὑπόλοιπους πολῖτες προς την ἀρετή και τη δικαιοσύνη, αν και ὑπόσχονταν τέτοια, ὁμως δεν τολμοῦσαν να κάνουν και τέτοια, ὅπως θα ἐπιχειρήσω να ὑπενθυμίσω και για δικές σας περιπτώσεις, ἀφού πρώτα καλύψω ὅσα ἀφοροῦν ἐμένα.

15922-Λύση

σχετικά μ' εσάς, αφού μιλήσω πρώτα για το προσωπικό μου θέμα.

Ο Θέογνης και ο Πείσωνας σε μια σύσκεψη των Τριάντα υποστήριξαν σχετικά με τους μετοίκους ότι ήταν ανάμεσά τους μερικοί δυσαρεστημένοι με την πολιτική κατάσταση· είχαν λοιπόν οι Τριάντα μια θαυμάσια πρόφαση να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι επιβάλλουν κυρώσεις, στην πράξη όμως να εξοικονομήσουν χρήματα· άλλωστε η πόλη βρισκόταν σε οικονομικό αδιέξοδο, και η κυβέρνηση χρειαζόταν πόρους. Δε δυσκολεύτηκαν να πείσουν το ακροατήριό τους· γι' αυτούς η εκτέλεση ανθρώπων είχε ελάχιστη σημασία, ενώ η εξασφάλιση χρημάτων μεγάλη. Αποφάσισαν λοιπόν να συλλάβουν δέκα μετοίκους, ανάμεσά τους και δύο φτωχούς, για να έχουν και για την περίπτωση των υπολοίπων κάποιο πρόσχημα, ότι τάχα οι ενέργειές τους δεν είχαν οικονομικά κίνητρα, αλλά αποσκοπούσαν στο συμφέρον της πολιτείας — λες και οποιαδήποτε άλλη από τις πράξεις τους ήταν δικαιολογημένη.

Μτφρ. Ν.Χ. Χουρμουζιάδης [χ.χ.]

Ο Θέογνης, λοιπόν, και ο Πείσωνας υποστήριξαν για τους μέτοικους στις συνεδριάσεις των Τριάντα ότι υπήρχαν μερικοί που υπόσκαπταν το καθεστώς· ήταν, επομένως ωραιότατη πρόφαση να φαίνονται ότι τιμωρούν (υπονομευτές του καθεστώτος), στην ουσία όμως να χρηματίζονται· πάντως η πόλη μαστιζόταν από οικονομική κρίση και η εξουσία είχε ανάγκη από χρήματα· και όσους τα άκουγαν τους έπειθαν με ευκολία· γιατί δεν το είχαν για τίποτα να σκοτώνουν ανθρώπους, εκτιμούσαν όμως περισσότερο να εισπράττουν χρήματα. Αποφάσισαν, λοιπόν, να συλλάβουν δέκα (μετοίκους), ανάμεσά τους και δυο φτωχούς, για να υπάρχει δικαιολογία προς τους άλλους ότι αυτά δεν έγιναν με σκοπό τα χρήματα, αλλά έχουν γίνει προς το συμφέρον της πολιτείας, λες και είχαν κάνει κάτι από τα άλλα, φυσικότερα.

Μτφρ. Γ. Α. Ράπτης, 2003.

Γ4.

α.

τοιαῦτα: σύστοιχο αντικείμενο στη μετοχή λέγοντες

15922-Λύση

τινες: υποκείμενο στο ρήμα *εἶέν*

αὐτοῖς: δοτική προσωπική στο απρόσωπο ρήμα *ἔδοξεν*

ταῦτα: υποκείμενο στο ρήμα *πέπρακται* (αττική σύνταξη)

τῶν ἄλλων: ετερόπτωτος προσδιορισμός (γενική διαιρετική) στο τι

β.

«ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι»: Δευτερεύουσα (ονοματική) ειδική πρόταση, που εξαρτάται από το ρήμα *ἔλεγον* (μονάδες 2). Εκφέρεται με ευκτική πλαγίου λόγου λόγω εξάρτησης από ρήμα ιστορικού χρόνου (*ἔλεγον*) και δηλώνει την υποκειμενική – προσωπική γνώμη των ομιλητῶν Θεόγνη και Πείσωνα (μονάδες 3).

αἰμιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

17187

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δεικνυμένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ καταλθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθὲς ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Γιατί ο Μαντίθεος αναφέρεται με ἔμφαση στην απουσία του ἀπὸ τὴν Αθήνα κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα τῆς κυριαρχίας τῶν Τριάκοντα;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§21-23

Ὁ ρήτορας Λυσίας κατηγορεῖ τὸν Ἐρατοσθένη, ἕναν ἀπὸ τοὺς Τριάκοντα Τυράννους, ὅτι προκάλεσε τὸν φόνο τοῦ ἀδελφοῦ του, τοῦ Πολέμαρχου. Ὁ λόγος ἐκφωνήθηκε τὸ 403 π.Χ. ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ρήτορα.

Αὐτοὶ ἐξόρισαν πολλοὺς ἀπὸ τοὺς συμπολίτες τοὺς στα μέρη τῶν ἐχθρῶν σας, πολλοὺς τοὺς θανάτωσαν ἀδίκῃ καὶ τοὺς ἀφήσαν ἀταφοὺς, πολλοὺς τοὺς στέρησαν ἀπὸ ὅλα τὰ νόμιμα πολιτικά τοὺς δικαιώματα, πολλὰν τις θυγατέρες, ἐνῶ ἦταν ἐτοιμὲς γιὰ γάμο, τις ἐμπόδισαν. Καὶ ἔχουν φτάσει σὲ τέτοιο βαθμὸ θράσους, ὥστε ἦρθαν ἐδῶ νὰ ἀπολογηθοῦν καὶ ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν ἔχουν πράξει τίποτε κακὸ ἢ ἀνέντιμο. Θα ἠθέλα πραγματικὰ νὰ ἦταν ἀλήθεια αὐτὸ που λένε· γιὰτί ἀρκετὸ μέρος ἀπὸ αὐτὸ τὸ καλὸ θὰ ἦταν δικό μου. Τώρα ὁμως δὲν μποροῦν νὰ διεκδικήσουν μιὰ τέτοια συμπεριφορὰ οὔτε ἀπέναντι τῆς πόλης οὔτε ἀπέναντι σ' ἐμένα. Τὸν ἀδελφὸ μου, ὅπως εἶπα καὶ πιο πάνω, τὸν θανάτωσε ὁ Ἐρατοσθένης, μολονότι οὔτε ὁ ἴδιος εἶχε πάθει κανένα κακὸ ἀπὸ αὐτὸν οὔτε τὸν ἀντιλήφθηκε νὰ διαπράττει

17187

καμιά αδικία εναντίον της πόλης· απλούστατα, ήθελε μόνο να ικανοποιήσει τις παράνομες διαθέσεις του.

Μτφρ. Ν.Χ. Χουρμουζιάδης

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του αρχαίου διδαγμένου κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **πατήρ**: Μετά τον θάνατό του οι γιοι του μοιράστηκαν την περιουσία.
- **δαιτησομένους**: Χρειάζεται να κάνω για λόγους υγείας.
- **καιρόν**: Η πανδημία, δυστυχώς, συνεχίζει να απασχολεί την στα δελτία ειδήσεων.
- **σκοπεῖν**: Συνελήφθη χθες στη χώρα μας ξένος πράκτορας με την κατηγορία της
- **ἔλεγχος**: Τους άφησε και κάνουν ό,τι θέλουν.

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἴσοκράτης, Περί τοῦ ζεύγους §§28-29.5

(έκδ. των Mathieu, G., Brémond, É. Παρίσι: Les Belles Lettres, 1929, ανατ. 1963)

Ο νεότερος Αλκιβιάδης, υπερασπίζεται τον ομώνυμο πατέρα του απέναντι στις κατηγορίες του Τεισία από το Άργος ότι ο διάσημος πολιτικός είχε οικειοποιηθεί το άρμα του τελευταίου, με το οποίο νίκησε στους Ολυμπιακούς αγώνες. Σώζεται το τελευταίο τμήμα του έργου, το οποίο αποτελεί έναν έπαινο για τον χαρακτήρα και τις επιλογές του πρεσβύτερου Αλκιβιάδη.

Τὴν μὲν οὖν φιλίαν τὴν πρὸς τὸν δῆμον οὕτω παλαιὰν καὶ γνησίαν καὶ διὰ τὰς μεγίστας εὐεργεσίας γεγεννημένην παρὰ τῶν προγόνων παρέλαβεν. Αὐτὸς δὲ κατελείφθη μὲν ὀρφανός – ὁ γὰρ πατὴρ αὐτοῦ μαχόμενος ἐν Κορωνείᾳ τοῖς πολεμίοις ἀπέθανεν – ἐπετροπεύθη δ' ὑπὸ Περικλέους, ὃν πάντες ἂν ὁμολογήσειαν καὶ σωφρονέστατον καὶ δικαιοτάτον καὶ σοφώτατον γενέσθαι τῶν πολιτῶν. Ἠγοῦμαι γὰρ καὶ τοῦτ' εἶναι τῶν καλῶν, ἐκ τοιούτων γενόμενον ὑπὸ τοιούτοις ἤθεσιν ἐπιτροπευθῆναι καὶ τραφῆναι καὶ παιδευθῆναι. Δοκιμασθεῖς δ' οὐκ ἐνδεέστερος ἐγένετο τῶν προειρημένων, οὐδ' ἤξιωσεν αὐτὸς μὲν ράθυμω ζῆν, σεμνύνεσθαι δ' ἐπὶ ταῖς τῶν προγόνων ἀρεταῖς, ἀλλ' εὐθύς οὕτω μέγ' ἐφρόνησεν ὥστ' ὠήθη δεῖν δι' αὐτὸν καὶ τάκεινων ἔργα μνημονεύεσθαι.

έπιτροπέω τινα: είμαι κηδεμόνας κάποιου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Τὴν μὲν οὖν φιλίαν ... παιδευθῆναι*».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

παρὰ τῶν προγόνων:	είναι	στο
αὐτοῦ:	είναι	στο
ὑπὸ Περικλέους:	είναι	στο
τῶν πολιτῶν:	είναι	στο
τῶν προειρημένων:	είναι	στο
ῥαθύμως:	είναι	στο

(μονάδες 6)

β. Να αναγνωριστεί το είδος των προτάσεων που ακολουθούν: «*ὄν πάντες ἂν ὁμολογήσειαν καὶ σωφρονέστατον καὶ δικαιοτάτον καὶ σοφώτατον γενέσθαι τῶν πολιτῶν*», «*ὥστ' ᾤθη δεῖν δι' αὐτὸν καὶ τάκεινων ἔργα μνημονεύεσθαι*». (μονάδες 4)

Μονάδες 10

17187-Λύση

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Υπέρ Μαντιθέου* §§4-6

A1.

Ο Μαντίθεος τονίζει την απουσία του από την Αθήνα και την παραμονή μαζί με τον αδελφό του στον Πόντο παρέχοντας πολλές λεπτομέρειες που αφορούν τόσο το χρονικό σημείο της αποχώρησής του από την πόλη, όσο και της επιστροφής του. Κύριο μέλημα του Μαντίθεου είναι να διευκρινίσει ότι απουσίαζε από την Αθήνα πριν την εποχή της κατάλυσης της δημοκρατίας και της εγκαθίδρυσης του τυραννικού καθεστώτος, αλλά και κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα της κυριαρχίας των Τριάκοντα. Ο λόγος προφανής: να τονίσει τα δημοκρατικά του φρονήματα και να κρατήσει τις απαιτούμενες αποστάσεις από τις ενέργειες των Τριάκοντα αποκρούοντας έτσι την κατηγορία ότι συνεργάστηκε μαζί τους.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Κατά Έρατοσθένους* §§21-23

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο αναφέρεται στις εγκληματικές ενέργειες των Τριάκοντα, τόσο απέναντι στους Αθηναίους (δημόσια ζωή) όσο και απέναντι στον αδελφό του Λυσία (σε οικογενειακό επίπεδο). Μπορεί να συνδυαστεί με το αρχαίο διδαγμένο απόσπασμα από τον *Υπέρ Μαντιθέου* λόγο, καθώς και ο Μαντίθεος αναφέρεται στις αυθαιρεσίες των Τριάκοντα με τις φράσεις *εἰς τοιοῦτον καιρὸν-έξαμαρτάνουσι-ήτίμαζον*.

B4.

πατρική, δίαίτα, επικαιρότητα, κατασκοπείας, ανεξέλεγκτους

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ίσοκράτης, *Περὶ τοῦ ζεύγους* §§28-29.5

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Κληρονόμησε, λοιπόν, από τους προγόνους του τη συμπάθεια προς τη δημοκρατία που είχε γίνει τόσο παλιά και γνήσια και λόγω πολύ μεγάλων ευεργεσιών· αυτός όμως έμεινε ορφανός (καθώς ο πατέρας του πέθανε πολεμώντας τους εχθρούς στην Κορώνεια) και κηδεμόνας του έγινε ο Περικλής, για τον οποίο όλοι μπορούν να παραδεχθούν ότι υπήρξε ο πιο μετριοπαθής και ο πιο δίκαιος και ο πιο σοφός από τους

Αυτή την τόσο παλιά και γνήσια φιλία του απέναντι στον λαό, που εκδηλώθηκε με σπουδαίες ευεργεσίες προς αυτόν, την κληρονόμησε από τους προγόνους του. Ο ίδιος είχε μείνει ορφανός – γιατί ο πατέρας του σκοτώθηκε στη μάχη της Κορώνειας – και είχε κηδεμόνα του τον Περικλή, τον οποίο όλοι αναγνωρίζουν ως τον πιο σώφρονα, τον πιο δίκαιο και τον πιο σοφό από τους πολίτες. Γιατί πιστεύω ότι είναι πολύ

17187-Λύση

πολίτες. Γιατί θεωρώ ότι και αυτό ανήκει στα θετικά στοιχεία του, ότι δηλαδή έχοντας καταγωγή από τέτοιου είδους ανθρώπους σε τέτοιο περιβάλλον μεγάλωσε και ανατράφηκε και εκπαιδεύτηκε. Όταν πέρασε με επιτυχία τη δοκιμασία, δεν έδειξε ότι ήταν κατώτερος από αυτούς που ανέφερα, ούτε θεώρησε σωστό να ζήσει μια ζωή άνετη, και να κομπάζει για τις γενναίες πράξεις των προγόνων του. Αντίθετα, από την αρχή ήταν τόσο φιλόδοξος που νόμιζε ότι ακόμη και οι μεγάλες τους πράξεις έπρεπε να μνημονεύονται μέσω των δικών του.

Μτφρ. G. Norlin. 1980. Διασκευή από τα αγγλικά στα νέα ελληνικά.

σπουδαίο πράγμα, αφού καταγόταν από τέτοιους προγόνους, να κηδεμονευτεί, να ανατραφεί και να εκπαιδευτεί από άνθρωπο τέτοιου χαρακτήρα. Αφού γράφτηκε στον κατάλογο των πολιτών μετά από τη σχετική δοκιμασία, δεν υπήρξε κατώτερος των προαναφερθέντων ούτε θεώρησε σωστό να ζει οκνηρή ζωή και να καμαρώνει για τις αρετές των προγόνων του, αλλά αισθάνθηκε τόση φιλοδοξία ώστε πίστεψε ότι έπρεπε να κάνει μεγάλα πράγματα που ν' αποτελέσουν αφορμή, ώστε να μνημονεύονται και στο μέλλον τα έργα των προγόνων του.

Μτφρ. Φιλολογική Ομάδα «Κάκτου». 1993.

Γ4.

α.

παρά τῶν προγόνων: είναι επιρρηματικός (εμπρόθετος) προσδιορισμός που δηλώνει προέλευση στο ρήμα *παρέλαβεν*.

αὐτοῦ: είναι ετερόπτωτος προσδιορισμός (γενική κτητική) στο *πατήρ*.

ὑπὸ Περικλέους: είναι επιρρηματικός (εμπρόθετος) προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο ρήμα *έπετροπεύθη*.

τῶν πολιτῶν: είναι ετερόπτωτος προσδιορισμός (γενική διαιρετική) στα *σωφρονέστατον καὶ δικαιοτάτον καὶ σοφώτατον*.

τῶν προειρημένων: είναι επιθετική μετοχή ως ετερόπτωτος προσδιορισμός (γενική συγκριτική-δεύτερος όρος σύγκρισης) στο *ένδεέστερος*.

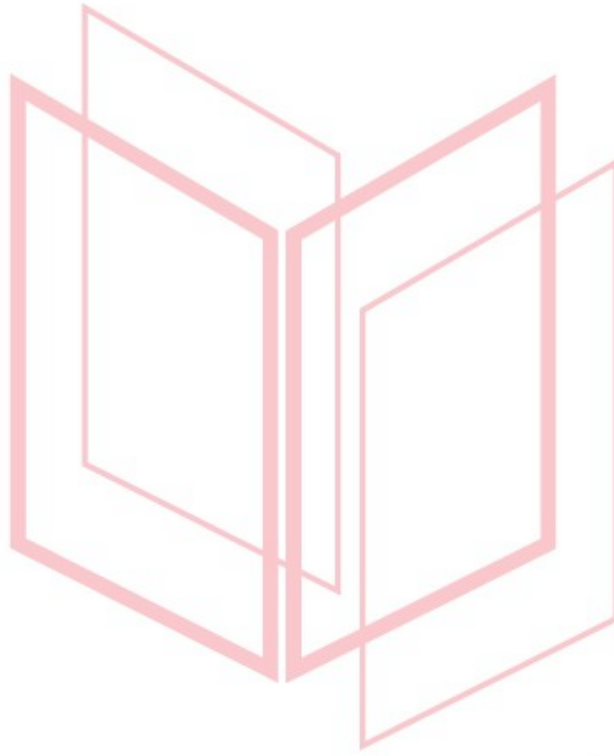
ῥαθύμως: είναι επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο *ζῆν*.

β.

ὄν πάντες ἂν ὁμολογήσειαν καὶ σωφρονέστατον καὶ δικαιοτάτον καὶ σοφώτατον γενέσθαι τῶν πολιτῶν: είναι δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση.

17187-Λύση

ὥστ' ᾤθη δεῖν δι' αὐτὸν καὶ τάκείνων ἔργα μνημονεύεσθαι: είναι δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική/αποτελεσματική πρόταση.

αἰμιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

18904

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ καταλθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἱπεύσαντας σκοπεῖν εὐηθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱπεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱπεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.

α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 3) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

- 1) Ο πατέρας του Μαντίθεου έστειλε τον ένα γιο του στον Ελλησποντο και τον άλλο (τον Μαντίθεο) στον Πόντο.
- 2) Ο Μαντίθεος και ο αδελφός του επέστρεψαν στην Αθήνα πριν την εξόρμηση των δημοκρατικών από το οχυρό της Φυλής στον Πειραιά.
- 3) Σύμφωνα με τον Μαντίθεο όσοι είχαν ζήσει εκτός Αθήνας και δεν μετείχαν στις αντιδημοκρατικές ενέργειες των Τριάκοντα αποκλείονταν από τα δημόσια αξιώματα.

β. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

- 1) «...**μεθισταμένης τῆς πολιτείας**»: Σε ποια πολιτειακή αλλαγή αναφέρεται με τη συγκεκριμένη φράση ο Μαντίθεος; (μονάδες 2)
- 2) «**ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱπεύειν οὐκ ἔνεισιν**»: Σε ποια λέξη του αρχαίου κειμένου αναφέρεται η αντωνυμία «**τούτῳ**»; (μονάδες 2)

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατά Έρατοσθένους §§21-23

Ο ρήτορας Λυσίας κατηγορεί τον Ερατοσθένη, έναν από τους Τριάκοντα Τυράννους, ότι προκάλεσε τον φόνο του αδελφού του, του Πολέμαρχου. Ο λόγος εκφωνήθηκε το 403 π.Χ. από τον ίδιο τον ρήτορα.

Αυτοί εξόρισαν πολλούς από τους συμπολίτες τους στα μέρη των εχθρών σας, πολλούς τους θανάτωσαν άδικα και τους άφησαν άταφους, πολλούς τους στέρησαν από όλα τα νόμιμα πολιτικά τους δικαιώματα, πολλών τις θυγατέρες, ενώ ήταν έτοιμες για γάμο, τις εμπόδισαν. Και έχουν φτάσει σε τέτοιο βαθμό θράσους, ώστε ήρθαν εδώ να απολογηθούν και ισχυρίζονται ότι δεν έχουν πράξει τίποτε κακό ή ανέντιμο. Θα ήθελα πραγματικά να ήταν αλήθεια αυτό που λένε· γιατί αρκετό μέρος από αυτό το καλό θα ήταν δικό μου. Τώρα όμως δεν μπορούν να διεκδικήσουν μια τέτοια συμπεριφορά ούτε απέναντι στην πόλη ούτε απέναντι σ' εμένα. Τον αδελφό μου, όπως είπα και πιο πάνω, τον θανάτωσε ο Ερατοσθένης, μολονότι ούτε ο ίδιος είχε πάθει κανένα κακό από αυτόν ούτε τον αντιλήφθηκε να διαπράττει καμιά αδικία εναντίον της πόλης· απλούστατα, ήθελε μόνο να ικανοποιήσει τις παράνομες διαθέσεις του.

Μτφρ. Ν.Χ. Χουρμουζιάδης

B4. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου: **μεθισταμένης, φαίνονται, έχοντες, σκοπεῖν, έψηφίσασθε.**

Μονάδες 10

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατά Έρατοσθένους §§5-7

(έκδ. του Albin, U. Φλωρεντία: Sansoni, 1955)

Ο ρήτορας Λυσίας κατηγορεί τον Ερατοσθένη, έναν από τους Τριάκοντα Τυράννους, ότι προκάλεσε τον φόνο του αδελφού του, του Πολέμαρχου. Ο λόγος εκφωνήθηκε το 403 π.Χ. από τον ίδιο τον ρήτορα.

18904

Ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα πονηροὶ [μέν] καὶ συκοφάνται ὄντες εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι, [καὶ] τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὡς ἐγὼ περὶ τῶν ἑμαυτοῦ πρώτον εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνησαί πειράσομαι. Θεόγνις γὰρ καὶ Πείσων ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι τὴν ἀρχὴν <δὲ> δεῖσθαι χρημάτων. Καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἔπειθον· ἀποκτινύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἠγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς **δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἦ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς οὐ χρημάτων ἕνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεποικότες.**

εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν: κατέλαβαν τὴν ἐξουσία

ἄχθομαί τινι: στενοχωριέμαι, δυσανασχέτῳ με κάποιον/κάτι

πάντως: τελείως, εντελῶς

ἀποκτινύναι <ἀποκτίννυμι: φονεύω

ὥσπερ (πεποικότες): λες καὶ εἶχαν κάνει

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στὴ Νέα Ἑλληνικὴ τὸ ἀπόσπασμα: «Ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα ... τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι».

Μονάδες 20

Γ4.

α. «χρῆναι, ποιεῖν, ἀναμνησαί»: Να αναγνωρίσετε τὴ συντακτικὴ λειτουργία τῶν παραπάνω υπογραμμισμένων ἀπαρεμφάτων τοῦ κειμένου (μονάδες 3), ἐπισημαίνοντας ἀντίστοιχα τὸ φαινόμενο τῆς ταυτοπροσωπίας ἢ τῆς ετεροπροσωπίας (μονάδες 3).

β. «Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς... συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται»: Ὁ ρήτορας ἀναφέρει μίαν συγκεκριμένη ἀπόφαση τοῦ καθεστώτος τῶν Τριάκοντα. Ποιὰ δευτερεύουσα πρόταση στο παραπάνω ἀπόσπασμα δηλώνει τον σκοπό αὐτῆς τῆς ἀπόφασης; Να τὴν καταγράψετε (μονάδες 2) καὶ νὰ τὴν ἀναγνωρίσετε ὡς πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὴν εἰσαγωγή τῆς (μονάδες 2).

Μονάδες 10

18904-Λύση

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

A1.

α.

- 1) – Λ: Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ (...) ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δαιτησομένους ἐξέπεμψε
- 2) – Σ: ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις
- 3) – Σ: οὐτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας

β.

- 1) Ο Μαντίθεος αναφέρεται στη μεταβολή του δημοκρατικού πολιτεύματος σε ολιγαρχικό με την εγκαθίδρυση των Τριάκοντα.
- 2) Η αντωνυμία «**τούτω**» αναφέρεται στο *σανίδιον* (ἐκ τοῦ *σανιδίου*).

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§21-23

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο αναφέρεται στις εγκληματικές ενέργειες των Τριάκοντα, τόσο απέναντι στους Αθηναίους (δημόσια ζωή) όσο και απέναντι στον αδελφό του Λυσία (σε οικογενειακό επίπεδο). Μπορεί να συνδυαστεί με το αρχαίο διδαγμένο απόσπασμα από τον Ὑπὲρ Μαντιθέου λόγο, καθώς και ο Μαντίθεος αναφέρεται στις αυθαιρεσίες των Τριάκοντα με τις φράσεις *εἰς τοιοῦτον καιρὸν-ἐξαμαρτάνουσι-ἠτίμαζον*.

B4.

κατάστημα, επανάσταση, αναστάτωση – εμφάνιση, επιφάνεια, συκοφαντία – εχεμύθεια, συνέχεια, αποχή – σκοποβολή, τηλεσκόπιο, κατάσκοπος – ψηφοφορία, ψηφοδέλτιο, καταψήφιση.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§5-7

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Ὅταν πήραν την εξουσία οι Τριάντα, αυτοί οι πανούργοι και συκοφάντες, διακήρυξαν ότι ήταν απαραίτητο να εκκαθαρίσουν την πόλη από τα επικίνδυνα στοιχεία, και έτσι να οδηγηθούν οι πολίτες σε μια φρόνιμη και ενάρετη ζωή. Μολονότι όμως υπόσχονταν κάτι τέτοια, τίποτε απ' αυτά

Ὅταν όμως κατέλαβαν την εξουσία οι τριάντα τύραννοι, μοχθηροί και συκοφάντες, που διακήρυτταν ότι πρέπει να καθαρίσουν την πόλη από τους άδικους και να στρέψουν τους υπόλοιπους πολίτες προς την αρετή και τη δικαιοσύνη, αν και υπόσχονταν τέτοια, όμως δεν τολμούσαν να κάνουν και τέτοια, όπως θα επιχειρήσω να υπενθυμίσω και για δικές σας

18904-Λύση

δεν επιχειρούσαν να πραγματοποιήσουν, όπως θα προσπαθήσω να σας θυμίσω και σχετικά μ' εσάς, αφού μιλήσω πρώτα για το προσωπικό μου θέμα.

Ο Θέογνης και ο Πείσωνας σε μια σύσκεψη των Τριάντα υποστήριξαν σχετικά με τους μετοίκους ότι ήταν ανάμεσά τους μερικοί δυσαρεστημένοι με την πολιτική κατάσταση· είχαν λοιπόν οι Τριάντα μια θαυμάσια πρόφαση να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι επιβάλλουν κυρώσεις, στην πράξη όμως να εξοικονομήσουν χρήματα· άλλωστε η πόλη βρισκόταν σε οικονομικό αδιέξοδο, και η κυβέρνηση χρειαζόταν πόρους. Δε δυσκολεύτηκαν να πείσουν το ακροατήριό τους· γι' αυτούς η εκτέλεση ανθρώπων είχε ελάχιστη σημασία, ενώ η εξασφάλιση χρημάτων μεγάλη.

Αποφάσισαν λοιπόν να συλλάβουν δέκα μετοίκους, ανάμεσά τους και δύο φτωχούς, για να έχουν και για την περίπτωση των υπολοίπων κάποιο πρόσχημα, ότι τάχα οι ενéργειές τους δεν είχαν οικονομικά κίνητρα, αλλά αποσκοπούσαν στο συμφέρον της πολιτείας — λες και οποιαδήποτε άλλη από τις πράξεις τους ήταν δικαιολογημένη.

Μτφρ. Ν.Χ. Χουρμουζιάδης [χ.χ.]

περιπτώσεις, αφού πρώτα καλύψω όσα αφορούν εμένα.

Ο Θέογνης, λοιπόν, και ο Πείσωνας υποστήριξαν για τους μέτοικους στις συνεδριάσεις των Τριάντα ότι υπήρχαν μερικοί που υπόσκαπταν το καθεστώς· ήταν, επομένως ωραιότατη πρόφαση να φαίνονται ότι τιμωρούν (υπονομευτές του καθεστώτος), στην ουσία όμως να χρηματίζονται· πάντως η πόλη μαστιζόταν από οικονομική κρίση και η εξουσία είχε ανάγκη από χρήματα· και όσους τα άκουγαν τους έπειθαν με ευκολία· γιατί δεν το είχαν για τίποτα να σκοτώνουν ανθρώπους, εκτιμούσαν όμως περισσότερο να εισπράττουν χρήματα. Αποφάσισαν, λοιπόν, να συλλάβουν δέκα (μέτοικους), ανάμεσά τους και δυο φτωχούς, για να υπάρχει δικαιολογία προς τους άλλους ότι αυτά δεν έγιναν με σκοπό τα χρήματα, αλλά έχουν γίνει προς το συμφέρον της πολιτείας, λες και είχαν κάνει κάτι από τα άλλα, φυσικότερα.

Μτφρ. Γ. Α. Ράπτης. 2003.

18904-Λύση

α.

χρῆναι: είναι αντικείμενο στη μετοχή *φάσκοντες* (ειδικό απαρέμφατο): ετεροπροσωπία.

ποιεῖν: είναι αντικείμενο στο ρήμα *έτόλμων* (τελικό απαρέμφατο): ταυτοπροσωπία (υποκείμενο και στο ρήμα και στο απαρέμφατο εννοείται: *οί τριάκοντα*).

ἀναμνηῖσαι: είναι αντικείμενο στο ρήμα *πειράσσομαι* (τελικό απαρέμφατο): ταυτοπροσωπία (υποκείμενο και στο ρήμα και στο απαρέμφατο είναι η αντωνυμία *ἐγώ*).

β.

Ο σκοπός της απόφασης των Τριάκοντα δηλώνεται με τη δευτερεύουσα (επιρρηματική) **τελική πρόταση** «*ἵνα αὐτοῖς ἤ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία*». Η πρόταση εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο *ἵνα*.

αθηνάϊσιν

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

18905

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δειτρησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ καταλθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος και ο αδερφός του επέστρεψαν από τον Πόντο στην Αθήνα πριν από την κατεδάφιση των τειχών.
2. Ο Μαντίθεος και ο αδερφός του επέστρεψαν στην Αθήνα πέντε μέρες πριν επιστρέψουν από την εξορία στον Πειραιά οι δημοκρατικοί από τη Φυλή.
3. Οι διαφωνίες μεταξύ των Τριάκοντα είχαν κορυφωθεί την περίοδο επιστροφής του Μαντίθεου στην Αθήνα.
4. Ο Μαντίθεος στον λόγο του αμφισβητεί την εγκυρότητα του σανιδίου.
5. Σύμφωνα με τον Μαντίθεο, ο κατάλογος των ιππέων που παρέδωσαν οι φύλαρχοι με την αποκατάσταση της δημοκρατίας, δεν είναι η πιο αξιόπιστη απόδειξη.

Μονάδες 10

18905

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Άριστοτέλης, Αθηναίων Πολιτεία §§34.2-3

Στην πραγματεία αυτή ο Άριστοτέλης πραγματεύεται την πολιτειακή ιστορία της αρχαίας Αθήνας. Το κείμενο αναφέρεται στις πολιτειακές εξελίξεις μετά την ήττα της Αθήνας στον Πελοποννησιακό πόλεμο.

Γιατί το επόμενο έτος (το 404), όταν επώνυμος άρχοντας ήταν ο Αλέξιος, νικήθηκαν στη ναυμαχία των Αιγός Ποταμών, με αποτέλεσμα να κυριεύσει ο Λύσανδρος την Αθήνα και να εγκαταστήσει στην εξουσία τους Τριάκοντα με τον εξής τρόπο: Ενώ είχαν συνάψει ειρήνη με τον όρο να εφαρμόσουν το προγονικό τους πολίτευμα, οι δημοκρατικοί προσπαθούσαν να σώσουν τη δημοκρατία, ενώ όσοι από τους ευγενείς ήταν μέλη των πολιτικών οργανώσεων καθώς και οι φυγάδες που είχαν επιστρέψει μετά την ειρήνη, επιθυμούσαν να εγκατασταθεί ολιγαρχία. Όσοι δεν μετείχαν σε καμιά οργάνωση και ως προς τα άλλα ανήκαν στην τάξη των ευγενών, επιζητούσαν να εφαρμοστεί το προγονικό πολίτευμα. Μεταξύ αυτών ήταν ο Αρχίνος, ο Άνυτος, ο Κλειτοφών, ο Φορμίσιος και πολλοί άλλοι και πρώτος-πρώτος ανάμεσά τους ο Θηραμένης. Όταν, όμως, ο Λύσανδρος πήρε το μέρος των ολιγαρχικών, τρομοκρατημένος ο λαός αναγκάστηκε να σηκώσει το χέρι του υπέρ της ολιγαρχίας. Το σχετικό ψήφισμα το συνέταξε ο Δρακοντίδης από την Αφίδα.

Μτφρ. Α. Παναγόπουλος

B4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με **διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο: **Πόντω, καιρόν, δῆμον, σανιδίου, καταστάσεις**. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ **Μονάδες 10**

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ίσοκράτης, Περί τοῦ ζεύγους §§28-29.5

(έκδ. των Mathieu, G., Brémond, É. Παρίσι: Les Belles Lettres, 1929, ανατ. 1963)

Ο νεότερος Αλκιβιάδης υπερασπίζεται τον ομώνυμο πατέρα του απέναντι στις κατηγορίες του Τεισία από το Άργος ότι ο διάσημος πολιτικός είχε οικειοποιηθεί το άρμα του τελευταίου,

18905

με το οποίο νίκησε στους Ολυμπιακούς αγώνες. Σώζεται το τελευταίο τμήμα του έργου, το οποίο αποτελεί έναν έπαινο για τον χαρακτήρα και τις επιλογές του πρεσβύτερου Αλκιβιάδη.

Τὴν μὲν οὖν φιλίαν τὴν πρὸς τὸν δῆμον οὕτω παλαιὰν καὶ γνησίαν καὶ διὰ τὰς μεγίστας εὐεργεσίας γεγενημένην παρὰ τῶν προγόνων παρέλαβεν. Αὐτὸς δὲ κατελείφθη μὲν ὀρφανός – ὁ γὰρ πατὴρ αὐτοῦ μαχόμενος ἐν Κορωνείᾳ τοῖς πολεμίοις ἀπέθανεν – ἐπετροπεύθη δ' ὑπὸ Περικλέους, ὃν πάντες ἂν ὁμολογήσειαν καὶ σωφρονέστατον καὶ δικαιοτάτον καὶ σοφώτατον γενέσθαι τῶν πολιτῶν. Ἥγοῦμαι γὰρ καὶ τοῦτ' εἶναι τῶν καλῶν, ἐκ τοιούτων γενόμενον ὑπὸ τοιούτοις ἤθεσιν ἐπιτροπευθῆναι καὶ τραφῆναι καὶ παιδευθῆναι. Δοκιμασθεὶς δ' οὐκ ἐνδεέστερος ἐγένετο τῶν προειρημένων, οὐδ' ἠξίωσεν αὐτὸς μὲν ῥαθύμως ζῆν, σεμνύνεσθαι δ' ἐπὶ ταῖς τῶν προγόνων ἀρεταῖς, ἀλλ' εὐθύς οὕτω μέγ' ἐφρόνησεν ὥστ' ὤηθη δεῖν δι' αὐτὸν καὶ τάκείνων ἔργα μνημονεύεσθαι.

ἐπιτροπεύω τινα: εἶμαι κηδεμόνας κάποιου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Τὴν μὲν οὖν φιλίαν ... παιδευθῆναι*».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να γράψετε το ζητούμενο στην παρένθεση για καθέναν από τους υπογραμμισμένους όρους του κειμένου.

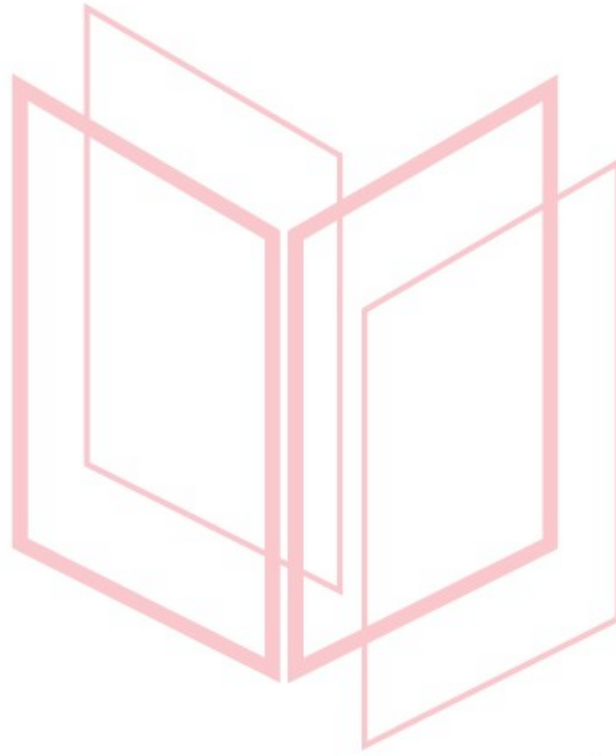
- παρέλαβεν (αντικείμενο)
- Ἥγοῦμαι (αντικείμενο)
- εἶναι (υποκείμενο)
- ἠξίωσεν (υποκείμενο)
- δεῖν (υποκείμενο)
- μνημονεύεσθαι (υποκείμενο)

(μονάδες 6)

β. «(...) *ἐπετροπεύθη δ' ὑπὸ Περικλέους, ὃν πάντες ἂν ὁμολογήσειαν καὶ σωφρονέστατον καὶ δικαιοτάτον καὶ σοφώτατον γενέσθαι τῶν πολιτῶν*»: Στο παραπάνω απόσπασμα του αδίδακτου κειμένου να εντοπίσετε τη λέξη/ τις λέξεις που λειτουργούν συντακτικά ως κατηγορούμενα και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μονάδες 4)

18905

Μονάδες 10

αθλημπινίσης

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

18905-Λύση

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

A1.

1. – Λ : καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <έπεδημοῦμεν>
2. – Σ: ἀλλ' ἦλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις
3. – Σ: ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον
4. – Σ: Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὐήθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσὶν
5. – Λ: Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ἀριστοτέλης, Ἀθηναίων Πολιτεία §§34.2-3

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο αναφέρεται στη βίαιη μεταβολή του δημοκρατικού πολιτεύματος για την οποία κάνει αναφορά ο Μαντίθεος στον λόγο του. Δίνεται, έτσι, η ευκαιρία για εμβάθυνση στο συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός.

B4.

Η ομάδα μας κέρδισε το σχολικό πρωτάθλημα καλαθοσφαίρισης σημειώνοντας ογδόντα πόντους στον τελικό!

Ο καιρός θα χαλάσει αύριο.

Εγκαινιάστηκε στον δήμο μας ένα σύγχρονο κολυμβητήριο.

Το σπίτι είναι πολύ παλιό, και τα σανίδια του πατώματος έχουν καταστραφεί.

Η κατάσταση της υγείας του δεν του επιτρέπει να κουράζεται.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ἴσοκράτης, Περὶ τοῦ ζεύγους §§28-29.5

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Κληρονόμησε, λοιπόν, από τους προγόνους του τη συμπάθεια προς τη δημοκρατία που είχε γίνει τόσο παλιά και γνήσια και λόγω πολύ μεγάλων ευεργεσιών· αυτός όμως έμεινε ορφανός (καθώς ο πατέρας του πέθανε πολεμώντας τους εχθρούς στην Κορώνεια) και κηδεμόνας του έγινε ο Περικλής, για τον οποίο όλοι μπορούν να

Αυτή την τόσο παλιά και γνήσια φιλία του απέναντι στον λαό, που εκδηλώθηκε με σπουδαίες ευεργεσίες προς αυτόν, την κληρονόμησε από τους προγόνους του. Ο ίδιος είχε μείνει ορφανός – γιατί ο πατέρας του σκοτώθηκε στη μάχη της Κορώνειας – και είχε κηδεμόνα του τον Περικλή, τον οποίο όλοι αναγνωρίζουν ως τον πιο

18905-Λύση

παραδεχθούν ότι υπήρξε ο πιο μετριοπαθής και ο πιο δίκαιος και ο πιο σοφός από τους πολίτες. Γιατί θεωρώ ότι και αυτό ανήκει στα θετικά στοιχεία του, ότι δηλαδή έχοντας καταγωγή από τέτοιου είδους ανθρώπους σε τέτοιο περιβάλλον μεγάλωσε και ανατράφηκε και εκπαιδεύτηκε. Όταν πέρασε με επιτυχία τη δοκιμασία, δεν έδειξε ότι ήταν κατώτερος από αυτούς που ανέφερα, ούτε θεώρησε σωστό να ζήσει μια ζωή άνετη, και να κομπάζει για τις γενναίες πράξεις των προγόνων του. Αντίθετα, από την αρχή ήταν τόσο φιλόδοξος που νόμιζε ότι ακόμη και οι μεγάλες τους πράξεις έπρεπε να μνημονεύονται μέσω των δικών του.

Μτφρ. G. Norlin. 1980. Διασκευή από τα αγγλικά στα νέα ελληνικά.

σώφρονα, τον πιο δίκαιο και τον πιο σοφό από τους πολίτες. Γιατί πιστεύω ότι είναι πολύ σπουδαίο πράγμα, αφού καταγόταν από τέτοιους προγόνους, να κηδεμονευτεί, να ανατραφεί και να εκπαιδευτεί από άνθρωπο τέτοιου χαρακτήρα. Αφού γράφτηκε στον κατάλογο των πολιτών μετά από τη σχετική δοκιμασία, δεν υπήρξε κατώτερος των προαναφερθέντων ούτε θεώρησε σωστό να ζει οκνηρή ζωή και να καμαρώνει για τις αρετές των προγόνων του, αλλά αισθάνθηκε τόση φιλοδοξία ώστε πίστεψε ότι έπρεπε να κάνει μεγάλα πράγματα που ν' αποτελέσουν αφορμή, ώστε να μνημονεύονται και στο μέλλον τα έργα των προγόνων του.

Μτφρ. Φιλολογική Ομάδα «Κάκτου». 1993.

Γ4.

α.

Τὴν φιλίαν: αντικείμενο στο ρήμα **παρέλαβεν**

εἶναι: αντικείμενο στο ρήμα **ἤγοῦμαι** (ειδικό απαρέμφατο)

τοῦτ' / τοῦτ(ο): υποκείμενο στο απαρέμφατο **εἶναι** (ετεροπροσωπία)

αὐτός: υποκείμενο στο ρήμα **ἤξιωσεν**

μνημονεύεσθαι: υποκείμενο στο απρόσωπο απαρέμφατο **δεῖν** (τελικό απαρέμφατο)

τὰ ἔργα: υποκείμενο στο απαρέμφατο **μνημονεύεσθαι**

β.

Τα κατηγορούμενα είναι *σωφρονέστατον, δικαιοτάτον, σοφώτατον* (συνδέονται παρατακτικά με το *καί*) εξαιτίας του συνδεδειμένου απαρεμφάτου *γενέσθαι*. (Αναφέρονται στο

ὄν: υποκείμενο του *γενέσθαι*).

αξιωματικότητας

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

18906

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὔηθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Γιατί ο Μαντίθεος αναφέρεται με ἔμφαση στην απουσία του ἀπὸ τὴν Αθήνα κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα τῆς κυριαρχίας τῶν Τριάκοντα;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφῶντος Ἑλληνικά Βιβλ. 2, κεφ. 4 §§13-14

Πρὶν ἀπὸ τῆς μάχης ποὺ οδήγησε στὴν ἥττα τῶν Τριάκοντα καὶ τῶν συμμάχων τοὺς καὶ στὴ σταδιακὴ ἀποκατάσταση τῆς δημοκρατίας στὴν Αθήνα, ὁ Ξενοφώντας παραθέτει τὸν λόγο τοῦ Θρασύβουλου, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν δημοκρατικῶν.

«Θυμηθῆτε, πολῖτες —κι ὅσοι δὲν το ξέρετε, μάθετέ το— ὅτι στὸ δεξιὸ ἐκείνων ποὺ πλησιάζουν βρίσκονται αὐτοὶ ποὺ ἐδῶ καὶ τέσσερις μέρες νικήσατε καὶ πήρατε στὸ κυνήγι. Στὸ ἄκρο ἀριστερὸ τοὺς πάλι εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ Τριάντα —αὐτοὶ ποὺ δίχως σε τίποτα νάχουμε φταίξει μας ἐξόριζαν ἀπὸ τὴν πόλη, μας ἐδίωχναν ἀπὸ τὰ σπίτια μας κ' ἔκαναν προγραφές τῶν ἀγαπημένων μας. Νὰ ὁμως ποὺ τώρα τοὺς ἔλαχε κάτι ποὺ αὐτοὶ ποτέ δὲν περίμεναν, ἐνῶ ἐμεῖς πάντα το εὐχόμεσταν— τοὺς ἀντικρύζουμε με τὰ ὅπλα στὰ χέρια! Κάποτε μας ἐπίαναν τὴν ὥρα ποὺ τρώγαμε, τὴν ὥρα ποὺ κοιμόμασταν, τὴν ὥρα ποὺ ἤμασταν στὴν Ἀγορά· ἄλλοι ἐξοριστήκαμε ὄχι μόνο ἀνάιτια, ἀλλὰ δίχως νὰ βρισκόμαστε καν στὴν πόλη. Γι' αὐτὸ κ' οἱ θεοὶ παίρνουν τώρα φανερά τὸ μέρος μας: μέσα στὴν καλοκαιρία προκαλοῦνε θύελλα τὴν ὥρα

που μας συμφέρει· όταν κάνουμε επιχείρηση, λίγοι εμείς εναντίον πολλών εχθρών, θριαμβεύουμε χάρη στην εύνοιά τους.»

Μτφρ. Ρ. Ρούφος

B4. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. πατήρ	α. καθημερινός
2. εξέπεμψε	β. ένεση
3. μεθισταμένης	γ. παραπομπή
4. ήμέραις	δ. μεθυστικός
5. ένεισιν	ε. κατάσταση
	ζ. επουσιώδης
	η. φιλοπατρία

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατά Άγοράτου ένδειξενος §§8-10

(έκδ. του Albini, U. Φλωρεντία: Sansoni, 1955)

Ο κατήγορος υποστηρίζει σε λόγο που εκφωνεί στην Ηλιαία ότι ο Αγόρατος, εξυπηρετώντας τα σχέδια των Τριάκοντα, προκάλεσε τη θανάτωση του εξαδέλφου του, του Διονυσόδωρου, και άλλων δημοκρατικών στρατηγών. Εδώ αναφέρεται στα γεγονότα πριν την τελική παράδοση της Αθήνας και τις διαπραγματεύσεις με τους Σπαρτιάτες.

“Ότε γάρ ή πρώτη έκκλησία περι τής ειρήνης έγίνετο και οί παρά Λακεδαιμονίων ήκοντες έλεγον, έφ’ οίς έτοιμοι είην τήν ειρήνην ποιείσθαι Λακεδαιμόνιοι, εί κατασκαφείη τών τειχών των μακρών επί δέκα στάδια έκάτερου, τότε ύμεϊς τε, ώ άνδρες Αθηναϊοι, ούκ ήνέσχεσθε άκούσαντες περι τών τειχών τής κατασκαφής, Κλεοφών τε ύπέρ ύμών πάντων άναστάς άντεϊπεν ώς ούδενι τρόπω οϊόν τε είη ποιείν ταυτα. Μετά δέ ταυτα Θηραμένης, έπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ ύμετέρω, άναστάς λέγει οτι, έάν αύτόν έλησθε περι τής ειρήνης πρεσβευτήν αύτοκράτορα, ποιήσιν ώστε μήτε τών τειχών διελεϊν μήτε άλλο τήν πόλιν έλαττώσαι μηδέν’ οϊοιτο δέ και άλλο τι άγαθόν παρά Λακεδαιμονίων τῇ πόλει εύρήσσεσθαι. Πεισθέντες δέ ύμεϊς

18906

εΐλεσθε ἐκεῖνον πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προτέρῳ ἔτει στρατηγὸν χειροτονηθέντα ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομίζοντες εὖνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ.

οἷόν τ' ἐστι: εἶναι δυνατόν

τὸ πλήθος τὸ ὑμετέρον: το δημοκρατικό σας πολίτευμα

διελεῖν <διαιρῶ: κατεδαφίζω

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης ... τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ**».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων/φράσεων του κειμένου: **περὶ τῆς εἰρήνης, ἔτοιμοι, τῶν μακρῶν, ὧ ἄνδρες, ταῦτα, εἶναι**. (μονάδες 6)

β. Να αναγνωριστεί το εἶδος των προτάσεων που ακολουθούν: «**Ὅτε γὰρ ἡ πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρήνης ἐγένετο**», «**ὥστε μήτε τῶν τειχῶν διελεῖν**». (μονάδες 4)

Μονάδες 10

αἰμιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

18906-Λύση

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ *Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6*

A1.

Ο Μαντίθεος τονίζει την απουσία του από την Αθήνα και την παραμονή μαζί με τον αδελφό του στον Πόντο παρέχοντας πολλές λεπτομέρειες που αφορούν τόσο το χρονικό σημείο της αποχώρησής του από την πόλη, όσο και της επιστροφής του. Κύριο μέλημα του Μαντίθεου είναι να διευκρινίσει ότι απουσίαζε από την Αθήνα πριν την εποχή της κατάλυσης της δημοκρατίας και της εγκαθίδρυσης του τυραννικού καθεστώτος, αλλά και κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα της κυριαρχίας των Τριάκοντα. Ο λόγος προφανής: να τονίσει τα δημοκρατικά του φρονήματα και να κρατήσει τις απαιτούμενες αποστάσεις από τις ενέργειες των Τριάκοντα αποκρούοντας έτσι την κατηγορία ότι συνεργάστηκε μαζί τους.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ *Ξενοφώντας Ἑλληνικά Βιβλ. 2, κεφ. 4 §§13-14*

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο αναφέρεται στις κακουχίες που βίωσαν όσοι Αθηναίοι πολίτες δεν συμμετείχαν στις βιαιότητες των τριάκοντα, στις οποίες κάνει αναφορά και ο Μαντίθεος στον λόγο του. Δίνεται, έτσι, η ευκαιρία για εμβάθυνση στο συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός.

B4.

1-η, 2-γ, 3-ε, 4-α, 5-ζ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ *Λυσίας, Κατὰ Ἀγοράτου ἐνδείξεως §§8-10*

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Ὅταν δηλαδή συγκλήθηκε η πρώτη συνέλευση της εκκλησίας του δήμου για να συζητήσετε για την (επικείμενη) ειρήνη και οι πρέσβεις των Λακεδαιμονίων έλεγαν με ποιους όρους οι Λακεδαιμόνιοι ήταν έτοιμοι να συνάψουν την ειρήνη, αν πρώτα από τα μακρά τείχη γκρεμίσετε δέκα στάδια απ' το καθένα από τα δύο, τότε και εσείς δε συμφωνήσατε μόλις ακούσατε για το γκρέμισμα των τειχών και ο Κλεοφώντας, αφού σηκώθηκε στο βήμα για λογαριασμό όλων σας, αντέδρασε λέγοντας ότι με

Ὅταν έγινε η πρώτη Συνέλευση για το ζήτημα της ειρήνης και οι απεσταλμένοι των Λακεδαιμονίων δήλωσαν τους όρους με τους οποίους οι Λακεδαιμόνιοι ήταν προετοιμασμένοι να συνάψουν ειρήνη - υπό τον όρο δηλαδή ότι τα Μακρά Τείχη θα κατεδαφίζονταν σε έκταση δέκα σταδίων το καθένα, αρνηθήκατε τότε, άνδρες Αθηναίοι, να δώσετε τη συγκατάθεσή σας σε ό,τι ακούσατε σχετικά με την κατεδάφιση των τειχών και τότε ο Κλεοφών σηκώθηκε και διαμαρτυρήθηκε εξ ονόματος όλων σας ότι

18906-Λύση

κανένα τρόπο δεν θα ήταν δυνατόν να κάνετε αυτά. Μετά από αυτά ο Θηραμένης, υπονομευτής του δημοκρατικού πολιτεύματος, πήρε το λόγο και είπε ότι, αν τον εκλέξετε πρεσβευτή με απεριόριστες αρμοδιότητες για την ειρήνη, θα συντελέσει ώστε να μη γκρεμίσете κανένα τμήμα των τειχών και η πόλη να μην υποστεί καμιά άλλη ταπείνωση· πίστευε μάλιστα ότι θα πετύχαινε και κάποιο άλλο αγαθό για την πόλη από τους Λακεδαιμόνιους. Κι αφού εσείς πέσατε στην παγίδα, τον εκλέξατε στρατηγό με απεριόριστες αρμοδιότητες, αυτόν που μόλις την προηγούμενη χρονιά, καθώς είχε κληρωθεί στρατηγός, τον αποδοκιμάσατε (εμποδίσατε να αναλάβει τη στρατηγεία), γιατί ξέρατε ότι δεν είναι φίλος του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης. 2003.

σε καμία περίπτωση δεν μπορούσε να γίνει αυτό το πράγμα. Μετά από αυτά σηκώθηκε και ο Θηραμένης, ο οποίος συνωμοτούσε εναντίον της δημοκρατίας σας και είπε ότι, αν τον διορίζατε πρεσβευτή για την ειρήνη με απόλυτη εξουσία, θα κανονίσει να μην γίνει ούτε κατεδάφιση των τειχών ούτε άλλη υποβάθμιση της πόλης· και ότι πίστευε πως θα επινοούσε κάτι για να πάρει από τους Λακεδαιμόνιους κάτι καλύτερο για την πόλη. Αφού σας έπεισε, τον διορίσατε πρεσβευτή με απόλυτη εξουσία, τον άνθρωπο που τον προηγούμενο χρόνο μετά την εκλογή του σε στρατηγό, τον είχατε απορρίψει μετά από εξονυχιστικό έλεγχο, επειδή τον κρίνατε ως δυσμενή στη δημοκρατία σας.

Μτφρ. W.R.M. Lamb. 1930. Διασκευή από τα αγγλικά στα νέα ελληνικά.

Γ4.

α.

περί τῆς εἰρήνης: είναι (εμπρόθετος) επιρρηματικός προσδιορισμός της αναφοράς στο ρήμα (*ἐκκλησία*) ἐγίγνετο.

ἔτοιμοι: είναι κατηγορούμενο στο *Λακεδαιμόνιοι* (από το συνδετικό ρήμα *εἶεν*).

τῶν μακρῶν: είναι (ομοιόπτωτος προσδιορισμός) επιθετικός προσδιορισμός στο *τῶν τειχῶν*.

ὧ ἄνδρες: είναι κλητική προσφώνηση.

ταῦτα: είναι σύστοιχο αντικείμενο στο απαρέμφατο *ποιεῖν*.

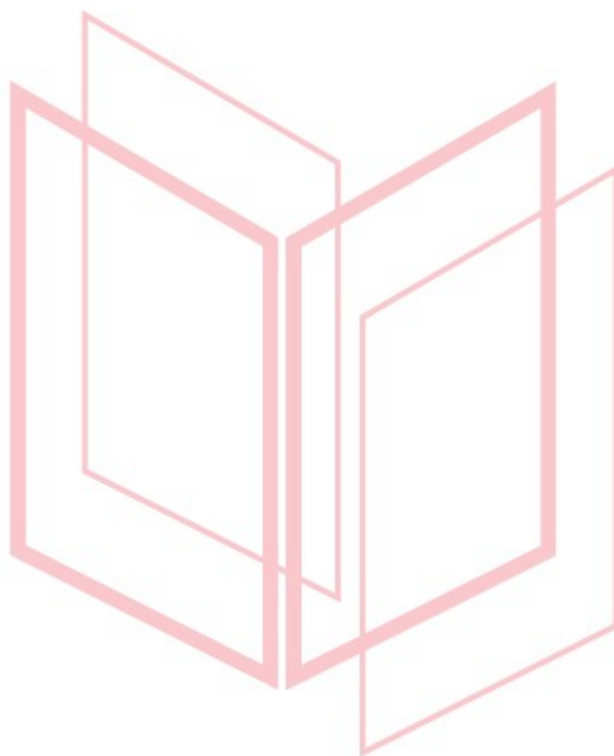
εἶναι: είναι αντικείμενο στη μετοχή *νομίζοντες* (ειδικό απαρέμφατο).

β.

Ὅτε γὰρ ἡ πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρήνης ἐγίγνετο: Δευτερεύουσα (επιρρηματική) χρονική πρόταση

18906-Λύση

«ὥστε μήτε τῶν τειχῶν διελεῖν»: Δευτερεύουσα (επιρρηματική) συμπερασματική πρόταση (το απαρέμφατο *διελεῖν* είναι σε θέση ρήματος).

αἰτιολογίας

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

20134

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δεικνυμένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ καταλθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὔηθές ἐστιν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Η αναγραφή του ονόματος του Μαντίθεου στο σανίδιο αποτελούσε για τους κατηγορούς του τη μοναδική απόδειξη για τις κατηγορίες εναντίον του. Με ποια επιχειρήματα ο Μαντίθεος προσπαθεί να αμφισβητήσει την εγκυρότητα της συγκεκριμένης απόδειξης;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§21-23

Ὁ ρήτορας Λυσίας κατηγορεῖ τὸν Ἐρατοσθένη, ἕνα ἀπὸ τοὺς Τριάκοντα Τυράννους, ὅτι προκάλεσε τὸν φόνο τοῦ ἀδελφοῦ του, τοῦ Πολέμαρχου. Ὁ λόγος ἐκφωνήθηκε τὸ 403 π.Χ. ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ρήτορα.

Αυτοὶ ἐξόρισαν πολλοὺς ἀπὸ τοὺς συμπολίτες τοὺς στα μέρη τῶν ἐχθρῶν σας, πολλοὺς τοὺς θανάτωσαν ἀδίκῃ καὶ τοὺς ἀφῆσαν ἀταφούς, πολλοὺς τοὺς στέρησαν ἀπὸ ὅλα τὰ νόμιμα πολιτικά τοὺς δικαιώματα, πολλῶν τις θυγατέρες, ἐνῶ ἦταν ἐτοιμὲς γιὰ γάμο, τις ἐμπόδισαν. Καὶ ἔχουν φτάσει σὲ τέτοιο βαθμὸ θράσου, ὥστε ἦρθαν ἐδῶ νὰ ἀπολογηθοῦν καὶ ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν ἔχουν πράξει τίποτε κακὸ ἢ ἀνέντιμο. Θὰ ἠθέλα πραγματικὰ νὰ ἦταν ἀλήθεια αὐτὸ που λένε· γιὰτὶ ἀρκετὸ μέρος ἀπὸ αὐτὸ τὸ καλὸ θὰ ἦταν δικό μου. Τώρα ὁμως δὲν μποροῦν νὰ διεκδικήσουν μιὰ τέτοια συμπεριφορὰ οὔτε ἀπέναντι σὲ τὴν πόλιν οὔτε ἀπέναντι σ' ἐμένα. Τὸν ἀδελφὸ μου, ὅπως εἶπα καὶ πιο πάνω, τὸν θανάτωσε ὁ Ἐρατοσθένης,

20134

μολονότι ούτε ο ίδιος είχε πάθει κανένα κακό από αυτόν ούτε τον αντιλήφθηκε να διαπράττει καμιά αδικία εναντίον της πόλης· απλούστατα, ήθελε μόνο να ικανοποιήσει τις παράνομες διαθέσεις του.

Μτφρ. Ν.Χ. Χουρμουζιάδης

B2. Τόσο ο Μαντίθεος (πρωτότυπο κείμενο) όσο και ο Λυσίας (μεταφρασμένο κείμενο) αναφέρονται στα τραγικά γεγονότα κατά την περίοδο διακυβέρνησης της Αθήνας από τους Τριάκοντα. Σε ποιες εγκληματικές ενέργειες των Τριάκοντα εστιάζει ο κάθε ρήτορας και με ποιον τρόπο;

Μονάδες 10

B3. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Σύμφωνα με το ομηρικό ιδανικό ο ήρωας έπρεπε να διαπρέπει	α. μόνο με πράξεις γενναιότητας στον πόλεμο.
	β. στην αγορά με τον λόγο και στον πόλεμο με τα ανδραγαθήματα.
2. Στην αποδοκιμασία της ρητορικής από ηθική και παιδαγωγική άποψη κατά τον 4 ^ο αι. π.Χ. σημαντικό ρόλο έπαιξε	α. η κριτική του Πλάτωνα στους διαλόγους του «Γοργίας» και «Φαίδρος».
	β. ο ορισμός του Γοργία για τη ρητορική ότι είναι «πειθοῦς δημιουργός».
3. Οι συμβουλευτικοί είναι λόγοι που εκφωνούνται στις συνελεύσεις του λαού και	α. αφορούν συμβάντα του παρελθόντος.
	β. αφορούν μελλοντικές ενέργειες.
4. Οι λογογράφοι στην αρχαία Αθήνα ήταν έμπειροι δικανικοί ρήτορες που	α. εκφωνούσαν τους λόγους για λογαριασμό των πελατών τους.
	β. που έγραφαν λόγους για να τους απαγγείλουν οι πελάτες τους στο δικαστήριο.
5. Επιδεικτικοί ή πανηγυρικοί λόγοι εκφωνούνταν σε	α. διάφορες εορτές και συγκεντρώσεις.
	β. όλες τις συνεδριάσεις της Εκκλησίας του Δήμου.

Μονάδες 10

20134

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§5-7

(έκδ. του Albini, U. Φλωρεντία: Sansoni, 1955)

Ο ρήτορας Λυσίας κατηγορεί τον Ερατοσθένη, έναν από τους Τριάκοντα Τυράννους, ότι προκάλεσε τον φόνο του αδελφού του, του Πολέμαρχου. Ο λόγος εκφωνήθηκε το 403 π.Χ. από τον ίδιο τον ρήτορα.

Ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα πονηροὶ [μέν] καὶ συκοφάνται ὄντες εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι, [καὶ] τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὡς ἐγὼ περὶ τῶν ἑμαυτοῦ πρώτον εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνησαί πειράσομαι. Θέογνις γὰρ καὶ Πείσων ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι τὴν ἀρχὴν <δὲ> δεῖσθαι χρημάτων. Καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἔπειθον· ἀποκτινύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἠγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἦ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς οὐ χρημάτων ἕνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεπονηκότες.

εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν: κατέλαβαν τὴν ἐξουσία

ἄχθομαί τινι: στενοχωριέμαι, δυσανασχετῶ με κάποιον/κάτι

πάντως: τελείως, εντελῶς

ἀποκτινύναι <ἀποκτίννυμι: φονεύω

ὥσπερ (πεπονηκότες): λες και είχαν κάνει

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ2. Ποια ἦταν ἡ πρόφαση γιὰ τὶς διώξεις ἐναντίον τῶν μετοίκων καὶ ποιοὶ ἦταν οἱ πραγματικοὶ λόγοι ποὺ οδήγησαν τοὺς Τριάκοντα σὲ αὐτὴ τὴν ἀπόφαση;

Μονάδες 10

Γ3. Να γράψετε τοὺς ζητούμενους τύπους γιὰ τὶς παρακάτω λέξεις ποὺ σας δίνονται:

πόλιν: δοτικὴ πληθυντικῶς

πένητας: δοτικὴ ενικῶς

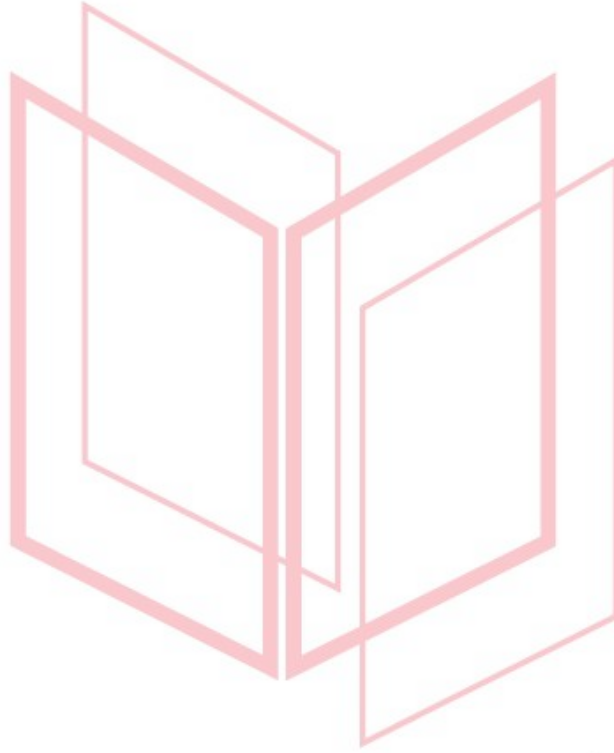
20134

ποιεῖν: τον ίδιο τύπο στον αόριστο της ενεργητικής φωνής

ἔλεγον: το β' ενικό πρόσωπο οριστικής του αορίστου β' της ενεργητικής φωνής

λαμβάνειν: το γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής του παρακειμένου της ενεργητικής φωνής

Μονάδες 10

αθλημπινίσια

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

20134-Λύση

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Υπέρ Μαντιθέου* §§4-6

Διευκρίνιση: Οι προτεινόμενες απαντήσεις στις ερμηνευτικές παρατηρήσεις είναι ενδεικτικές. Αξιοποιούνται κατά κύριο λόγο τα ερμηνευτικά σχόλια του σχολικού βιβλίου, καθώς και οι κειμενικές αναφορές. Τόσο οι παρατηρήσεις όσο και οι απαντήσεις λαμβάνουν υπόψη τις επικαιροποιημένες οδηγίες του ΙΕΠ για το σχολικό έτος 2021-22.

B1. Η αναγραφή του ονόματος του Μαντίθεου στο σανίδιο αποτελούσε για τους κατηγορούς του τη μοναδική απόδειξη ότι υπηρέτησε ως ιππέας επί των Τριάκοντα και συνεπώς ότι ως ολιγαρχικός ήταν εχθρός του δημοκρατικού πολιτεύματος. Ωστόσο, ο Μαντίθεος αμφισβητεί (*εϋηθές ἐστίν*) αυτόν τον ισχυρισμό των αντιπάλων του παρουσιάζοντας ως αναξιόπιστη τη συγκεκριμένη απόδειξη. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρει πως στο σανίδιο ήταν εγγεγραμμένοι πολλοί που δεν βρίσκονταν καν στην Αθήνα την περίοδο αυτή, ενώ δεν αναγράφονταν άλλοι που ομολογημένα είχαν υπηρετήσει στο ιππικό των Τριάκοντα. Επομένως, τα στοιχεία του σανιδίου είναι ανακριβή ή ελλιπή. Δεν αρκείται, ωστόσο, μόνο στην αμφισβήτηση της αξιοπιστίας του σανιδίου. Αντιπροτείνει ως πιο έγκυρη απόδειξη (*ἔλεγχος μέγιστος*) για το γεγονός ότι πράγματι δεν είχε υπηρετήσει στο ιππικό των Τριάκοντα τον κατάλογο (*καταστάσεις*) που τηρούσαν οι αρχηγοί του ιππικού ανά φυλή, στον οποίο αναγράφονταν όλοι όσοι ήταν υπόχρεοι να υπηρετήσουν ως ιππείς, για τον πρόσθετο λόγο ότι σχετιζόταν άμεσα με την απόδοση χρηματικού λογαριασμού και την επιστροφή του επιδόματος που είχαν λάβει όσοι είχαν υπηρετήσει ως ιππείς την περίοδο των Τριάκοντα. (Λέξεις 169)

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Κατὰ Ἐρατοσθένους* §§21-23

B2. Και ο Μαντίθεος και ο Λυσίας αναφέρονται στις εγκληματικές ενέργειες του καθεστώτος των Τριάκοντα, αλλά με διαφορετικό τρόπο. Ο Μαντίθεος επισημαίνει σε γενικές γραμμές ότι όταν επέστρεψε στην Αθήνα προς το τέλος της κυριαρχίας των Τριάκοντα, σε μία ιδιαίτερα ταραγμένη εποχή, οι Τριάκοντα δεν έδειχναν πλέον καμία εμπιστοσύνη σε κανέναν, ενώ παράλληλα στερούσαν από τα αξιώματα και τα πολιτικά τους δικαιώματα ακόμα και πρώην συνεργάτες τους (*μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον*). Από την άλλη Λυσίας στο δικό του κατηγορητήριο εστιάζει σε συγκεκριμένες εγκληματικές ενέργειες των Τριάκοντα: όχι μόνο στέρησαν από τα πολιτικά τους δικαιώματα αρκετούς Αθηναίους πολίτες, αλλά επιπλέον ατίμασαν πολλούς (άνδρες και γυναίκες) και θανάτωσαν άδικα πολλούς ανάμεσα σε αυτούς και τον αδελφό του. Η άδικη θανάτωση του αδελφού του αποδίδεται από τον Λυσία στην αποδεδειγμένη έφεση του Ερατοσθένη προς την παρανομία.

20134-Λύση

Τόσο οι συγκεκριμένες κατηγορίες του Λυσία όσο και η γενική αναφορά του Μαντίθεου στο καθεστώς των Τριάκοντα αποτυπώνουν με σαφήνεια τον ολοφάνερα εγκληματικό χαρακτήρα που είχαν αυτές οι ενέργειες. (Λέξεις 164)

B3. 1-β, 2-α, 3-β, 4-β, 5-α

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Κατὰ Έρατοσθένους* §§5-7

Γ2. Οι Τριάκοντα με πρόφαση ότι κάποιοι μέτοικοι ήταν δυσαρεστημένοι με το τυραννικό καθεστώς και ενεργούν εναντίον του, σχεδίασαν την εξόντωσή τους με απώτερο, όπως ισχυρίζεται ο ομιλητής, σκοπό να εξοικονομήσουν χρήματα για τους ίδιους. Τα χρειάζονταν, επειδή από τη μία στην πόλη επικρατούσε φτώχεια και από την άλλη η τυραννική διακυβέρνησή τους ήταν πολυέξοδη. Ωστόσο, προχώρησαν στη σύλληψη μεταξύ άλλων και κάποιων φτωχών μετοίκων που έγινε εσκεμμένα προκειμένου να ισχυριστούν ότι δήθεν οι ενέργειές τους δεν είχαν οικονομικά κίνητρα. (Λέξεις 79)

Γ3. πόλεσι, πένητι, ποιῆσαι, εἶπες, εἰλήφασι

*Οι ενδεικτικές απαντήσεις για τις ερωτήσεις A1, B4, Γ1, Γ4 που αναφέρονται στα ίδια κείμενα (διδαγμένο, παράλληλο, αδίδακτο) έχουν διατυπωθεί στο αρχείο με την ονομασία GEL_CLB_AEG_SOLUTIONDOC_1_18904.

αδιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ